СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 261. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, субота, 8-го листопада 1947. No. 261. JERSEY CITY and NEW YORK, Saturday, November 8, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЮНІЇ ТРАТЯТЬ ПРАВО ПЕРЕГОВОРІВ ПРИ ВІДНОВІ КОНТРАКТУ

За непослух новому робітничому законові.

Вашингтон, 6 листопада. — Краєва Рада Робітничих Віносин звернула своє вістря проти юній, які досі мали заключений контракт з підприємцями, а не підписали некомуністичного афидевіту. Такі юнії втратять право переговорів для відновлення контракту, коли серед робітників в якомусь підприємстві є інша юнія, яка підписала такий афидевіт. Коли юнія не склала афидевіту, вона не матиме навіть права поставити кандидатів при виборах, які відбуваються під опікою Краєвої Ради, щоб вибрати представників для переговорів з підприємцями. Значить, що на місце дотеперішньої юнії, яка мала контракт, може прийти інша юнія й заключити контракт для всіх робітників навіть на час, в якім попередній контракт ще має обовязуючу силу. Коли конкуренційна юнія дістане при голосуванні більшість відданих голосів, тоді Краєва Рада признає їй право переговорів і заключення нового контракту, хочби ця конкуренційна юнія мала менше членів, ніж та, що дотепер має контракт. Підприємець, який би не признавав такої юнії, мусить вести з нею переговори лише тому, що вона повинувалася законові. Закон не рішає, кільки членів мусить мати юнія, щоб могла вести переговори і каже лише загально, що число повинно бути „значне". Постанова закону про вибори для переговорів є така точна, що не вільно віддати навіть одного голосу на кандидата юнії, що не повинувалася законові, бо тоді цілий балот, кинений голосуючим, стає неважним. Коли жадна юнія не повинувалася законові і не підписала некомуністичного афидевіту, тоді підприємець рішає, котра юнія на його думку представляє більшість робітників.

КРАЄВА ГВАРДІЯ ФЕДЕРАЛІЗУЄТЬСЯ.

Вашингтон. — Секретар оборони Джеймс Форестал склав комісію, яка переведе студії над пляном, щоб позбавити стейтових губернаторів права контролі над Краєвою („Національною") Ґвардією та віддати її під виключні накази секретаря оборони. Це має відноситися до Зорганізованої Резерви і до Морської Резерви. Коли цей плян перейде, тоді Краєва Ґвартія перестане бути стейтовою міліцією, якою вона була досі на підставі історичної традиції, а стане інструментом федеральної влади.

ДОПОМОГА ЕВРОПІ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ.

Вашингтон, 6 листопада. — Президент Труман і провідники Республиканської партії в конгресі погодилися, що на перше місце в нарадах надзвичайної сесії конгресу після його зібрання 17 листопада має прийти нагла допомога Европі для затамування нужди. Справа спинення інфляції в Злучених Державах прийде на другу чергу. Надзвичайна допомога Европі обчислена на $642,000,000. Це все виявив президент на пресовій конференції. Після конференції зійшлися провідники обох партій комісій закордонних відносин і оприлюднили спільну заяву з подтвердженням оповістки президента.

ПЛЯНУЮТЬ ОБЄДНАННЯ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ЦЕРКОВ.

Бостон, Масс. — Комітет, складений із 100 протестантських провідників, в більшій частині світських людей, зійдеться на нараду в осені 1948 р., щоб скласти конституцію для Обєднаної Церкви в Америці. Це оприлюднив д-р Е. Стенлі, визначний духовник і місіонар. Надіються, що до обєднання приступить 250 протестантських демомінацій. Провідники кажуть, що їх ціллю не буде поборювання комунізму або католицизму, а розбудова сильнішого християнства.

ЛИТОВЦІ ЗБИРАЮТЬ БЛИЗЬКО ПІВТОРА МІЛЬЙОНА НА ДОПОМОГУ.

Ню Йорк. — Злучений Литовський Допомоговий Комітет рішив на своїм зібранні перевести збірку $1,400,000 на допомогу литовцям в Европі. Загальноамериканська кампанія в цій справі почнеться негайно. На самих нарадах комітету зібрано $11,000. Важнішою постановою комітету є розселення 15,000 литовських скитальників, які прийдуть з Европи в 1948 році. На цю ціль закульчиковано $750,000 з нового буджету.

ПОСТАВЛЕНО ПЕРЕД СУД ПІДОЗРІЛИХ В УБИВСТВІ СКОТОРІДЖІЯ.

Ню Йорк—Дорис Кополя, жінка генгстера „Тригера Майка" з Гарлему, попала під арешт за участь в конференції свого чоловіка перед виборами в 1946 р., коли то замордовано партійного республиканського робітника Джозефа Скоторіджія. Другий арештований в цій справі це Дейвид Лімен. Вони обое склали кривоприсягу, що не знають, хто винуватий в убивстві, між тим виявилося, що вбивство було уплановане саме на згаданій конференції.

Представник З. У. А. Д. Комітету відвідав табор інтернованих вояків У. П. А.

НЕЗВАЖАЮЧИ НА РАНИ І ФІЗИЧНЕ ВИСНАЖЕННЯ ТА МАТЕРІЯЛЬНІ НЕДОСТАЧІ, ВОНИ НЕЗЛОМНІ ДУХОМ.

Франкфурт над Майном, 27. жовтня. — Представник Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в Европі, адв. Роман Смук, відвідав сьогодні вояків Української Повстанської Армії, що в останніх тижнях зі зброєю в руках пробилися з України через опановану Советами східну і центральну Европу в американську зону Німеччини і були інтерновані американськими властями в таборі в місті Теґендорф. З усіх біля 350 вояків і старшин УПА, що досі перейшли в західну Німеччину, в цьому таборі перебуває 91, між ними одна дівчина. Багато вояків вкриті незагоєними ще ранами, віднесеними в боях, багато мають туберкулозу в розвиненій стадії; вісьмох з них перебуває в лікарні і деяких може ще врятувати тільки негайна операція. Всі інтерновані докраю виснажені фізично довголітніми боями та трудностями. ЗУАДКомітет негайно виасигнував 10,000 долярів на безпосередню допомогу інтернованим; головно на допомогу харчами та медикаментами. Для заспокоєння бодай найконечніших потреб інтернованих вояків УПА, і тих, що продовжують перходити в Західну Европу, Комітет потребуватиме щонайменше 100,000 долярів. Потрібно теж одягів, бо інтерновані майже цілком не забезпечені під цим оглядом на зиму. Інтернована дівчина,що й тепер ділить долю й недолю з усіми іншими інтернованими вояками УПА, як ділила її під час постійних боїв і небезпек на Рідній Землі та під час рейду в Західну Европу, заявляє, що в УПА бореться багато дівчат і жінок і багато з них полягли смертю хоробрих в боях з ворогом, теж під час останнього рейду. Всі інтерновані, хоча до краю виснажені, ранені і хворі, є незламні духом та вірою в кінцеву перемогу своєї справи, що стверджують теж американські військові старшини.

КАНАДА ОСТЕРІГАЄ СОВЄТСЬКУ АМБАСАДУ ЗА ПРОМОВИ ЇЇ УРЯДОВЦІВ.

Отава, Канада. — Советська амбасада дістала від департаменту закордонних справ осторогу, що зажадає виїзду домів кожного советського чиновника, все оно, чи він працює в амбасаді чи в консулаті, якщо хто з них буде виголошувати промови з негодуванням на канадський уряд або проти якоїсь групи канаського населення. Це сталося після того, як службовик советської амбасади, П. Щербатюк виголосив промову на вічу в Ст. Вайтал, у провінції Манітобі, 27. липня, як про це звідомили українські часописі в Канаді. Тоді Щербатюк, згадуючи про канадійців українського походження, назвав їх „зрадниками, що дишуть ненавистю до їхнього рідного краю".

Молотов твердить що „таємниця атомової бомби перестала існувати"

НАПАСТУЄ АМЕРИКУ ЗА „ІМПЕРІЯЛІЗМ" ТА ПІДГОТОВКУ ДО ВІЙНИ". Виступ Советського міністра закордонних справ з нагоди 30-тої річниці жовтневої революції.

Москва, 6. листопада. — Сьогодні, в навечіря 30-тих роковин большевицької жовтневої революції, виступив з великою промовою советський міністер закордонних справ Вячеслав Молотов, заявляючи, що „таємниця атомової бомби вже давно перестала існувати" та напастуючи Америку за „імперіялізм" і „підготовку до аґресії". Молотов прмовляв в „Бальшому театрі" перед зібраними советськими державними і військовими достойниками та представниками партії і професійних спілок, зібраних на спеціяльній сесії московського совету. Ціла промова Молотова позначувалась сильними напасливими зворотами проти Злучених Держав Америки, які — по думці Молотова — „приготовляються до нової аґресії", часом при допомозі Британії. „Америка — заявив Молотов — творить щораз то нові морські і повітряні бази в усіх частинах земного ґльобу" та використовує до цього цілі країни, „головно як вони положені в безпосередньому віддаленні до Советського Союзу". Ці бази Молотов вважає не за оборонні заходи, але за „підготовку до аґресії". Заявляючи, що Советський Союз та інші „демократичні країни" змагають до миру та „міжнародної співпраці", Молотов вважає, що „в теперішніх умовинах є необхідне обєднання всіх сил проти-імперіялістичного і демократичного табору Европи і поза Европою", щоб в той спосіб створити „непроходиму барикаду проти імперіялізму, що почав активізуватися", та проти нової аґресивної політики. Теперішній світ Молотов поділив на два угруповання, один з яких очолюють „керівні кола Злучених Держав Америки і Великої Британії" та змагають до опанування інших народів. Другу групу очолює Советський Союз і ці країни „нової демократії", як Польща, Югославія, Болгарія, Румунія, Мадярщина і Альбанія, готові до співпраці. Говорячи про „Доктрину Трумана" та „Плян Маршала", Молотов назвав їх „економічними проектами експанзії Злучених Держав", базованої на „аґресивних військово-політичних плянах американського імперіялізму". Америка йде таким шляхом — думає Молотов — не зважаючи на досвід Німеччини. В дальшому Молотов повторив відомі вже обвинувачення, мовляв Америка і Британія порушують Ялтську і Потсдамську умови та заповів відразу, що американсько-британський плян щодо Німеччини буде відкинений країнами „нової демократії". Говорячи про внутрішні справи, Молотов заявив, що Советський Союз вже вилікував рани, нанесені війною, та що його сьогоднішня індустрія вже поставлена на передвоєнному рівні. Він твердив, що советські вояки, які під час війни зустрілися з капіталістичними системами, сьогодні ще більш наполегливо працюють для закріплення советського режиму. При цій нагоді він теж признався, що ще не всі советські люди звільнилися від впливів та служення західній капіталістичній культурі і цивілізаці, тому закликав порвати всі звязки зі західною „буржуазією". Заповідаючи швидке економічне заломання Злучених Держав, Молотов пообіцяв, що невиконаний в цьому році плян нової пятирічки буде перевиконаний в наступному році.

Промову Молотова американська преса подала в цілости за советським інформаційним бюром в Лондоні, здержуючись в першій хвилині від коментарів.

БУЛҐАНІН ЗАКЛИКАЄ СОВЄТСЬКУ АРМІЮ ДО „ПОСТІЙНОГО ПОГОТІВЛЯ".

Москва, 6. листопада. — З нагоди 30-тої річниці большевицької жовтневої революції, советський міністер збройних сил видав відповідний денний наказ, в якому закликає советську армію до „постійної військової готовости" проти тих, що підготовляють нову війну. Річницю революції завтра святкуватимуть — згідно з наказом Булґаніна — 30 гарматніми вистрілами в Москві та інших советських центрах.

ЗАЯВА МОЛОТОВА В СПРАВІ АТОМОВОЇ БОМБИ — ЗВИЧАЙНА АҐІТКА.

Вашингтон, 6. листопада. — Виступ Молотова з нагоди 30-тої річниці жовтневої революції та його заяву, що „атомова бомба вже давно перестала бути таємницею" вважається в американських колах звичайною большевицькою аґіткою для домашнього вжитку. Речник Комісії Атомової Енергії заявив, що таємниця атомової бомби справді перестала бути таємницею вже давно, але одне діло знати цю таємницю, а друге мати атомову бомбу. Подібні коментарі до заяви Молотова видвигнено теж в Організації Обєднаних Держав. В найкращому разі, заявляється там, Совєти могли б знати таємницю продукції атомової бомби, але від цього знання до самої продукції ще дуже далека дорога. В основному, заяву Молотова в справі атомвої таємниці, як теж його напасті на Америку прийнято, як і кожний інший большевицький виступ, іменно, на амперед як пропаганду.

КОМІТЕТ О. Д. ПРИЙНЯВ ПРОЄКТ „МАЛОЇ АСАМБЛЕЇ"

Лейк Соксес, Н. Й., 6 листопада. — Політичний комітет Генеральної Асамблеї О.Д. прийняв сьогодні більшістю 43 голоси проти 6 і 6 здержаних змодифіковану американську пропозицію про створення Тимчасового Комітету О.Д. для зберігання миру і безпеки, відомого під назвою „Малої Асамблеї". Пропозицію прийнято після гострих дебат, а советський представник А. Вишинський безпосередньо після того заявив, що Советський Союз бойкотуватиме це рішення та не візьме участи в праці нового Комітету, вважаючи його „нарушенням чартеру О.Д." Подібні заяви склали негайно теж всі советські сателіти.

АМЕРИКА СКИДАЄ НА СОВЄТІВ ВИНУ ЗА ЗВОЛІКАННЯ В РОЗЗБРОЄННІ.

Лейк Соксес, Н. Й., 6 листопада. — Американський представник в Комісії О.Д. до справ звичайного роззброєння, бувший підсекретар фльоти Ралф Берд, сьогодні заявив, що всю вину за неуспіх в дотеперішніх намаганнях світового роззброєння, контролі атомої енергії, як і взагалі в закріпленні миру, поносить виключно Советський Союз своїм саботуванням міжнародної співпраці.

СОВЄТИ САБОТУЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Лондон, 6 листопада. — Тут почалася конференція заступників міністрів закордонних справ Америки, Британії, Франції і Советського Союзу, що має підготовити конференцію самих міністрів, яка почнеться тут вже зкінцем листопада з метою вирішити дальшу долю Німеччини. Вже в першому дні нарад заступників міністрів советський представник рішучо спротивився ставити на порядок нарад справу відшкодовання за майно союзних держав, яке забрано з Німеччини у формі военного відшкодовання для головних переможців.

МОСКВА НАКАЗАЛА ЛІКВІДАЦІЮ МАДЯРСЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ З 1-шим ГРУДНЯ.

Відень, 6 листопада. — З абсолютно достовірних джерел сьогодні повідомлено, що мадярська комуністична партія одержала з Москви наказ зліквідувати ще рештки мадярської проти-комуністичної опозиції найпізніше до кінця листопада. Цей наказ мав би бути безпосереднім наслідком створення нового комуністичного Інтернаціоналу з осідком в Югославії. Останні події в Румунії і Болгарії вказували б, що подібні накази одержали комуністичні меншини теж в цих країнах.

БОЛЬШЕВИКИ В БЕРЛІНІ ЗААРЕШТУВАЛИ ДВОХ АМЕРИКАНЦІВ.

Берлін, 6 листопада. — Советські власті були заарештували сьогодні фотографа пресової агенції Асошіейтед Прес та кореспондента американського військового органу „Старс енд Страйпс", як ті за дозволом були в советській зоні в центрі міста. Їх передержано три години на поліції та звільнено на інтервенцію американських властей, зробивши раніше в них основний трус.

МІКОЛАЙЧИК ЗАПЕРЕЧУЄ ДОПОМОГУ ПРИ ВТЕЧІ З ПОЛЬЩІ.

Лондон, 6 листопада. — У звязку зі заявою польського уряду, мовляв Міколайчикові пощастило втекти з Варшави при допомозі закордонної дипломатичної місії, сам Міколайчик рішучо ці повідомлення заперечив, називаючи їх „звичайною брехнею" та „цинічним намаганням провокувати міжнародні непорозуміння".

ЧЕХИ АРЕШТУВАЛИ І ВИДАЛИ ПОЛЯКАМ СПІВРОБІТНИКІВ МІКОЛАЙЧИКА.

Варшава, 6 листопада. — Виявляється, що трьох співробітників Міколайчика, які разом з ним намагались втекти з Польщі закордон та про яких Міколайчик згадував вже в Лондоні, що вони, „наскільки йому відомо" є вже „в безпечному місці" заарештували чехи та негайно видали польським большевикам. Заарештовані, згідно з офіціяльною заявою варшавського уряду, мали признати, що „закордонні дипломати" допомогли Міколайчикові „зникнути" з Варшави.

ВІДСТАВКА ТАТАРЕСКУ І ТРЬОХ ОПОЗИЦІЙНИХ МІНІСТРІВ В РУМУНІЇ.

Букарешт, 6 листопада.—Ропрaва комуністичної меншини в Румунії з останками опозиції закінчилася сьогодні відставкою з уряду ліберального заступника премієра і міністра закордонних справ Татареску та інших трьох опозиційних міністрів, після вчорашньої ухвали недовіря в парляменті. Річницю „октябрської революції" в Росії проголошено в Румунії офіціяльним святом.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧОМУ ДВІ МІРКИ?

Американські комуністи пробують і тепер продовжувати свою пропаганду на давній лад, вживаючи до цього далі різних наївних людей, як теж таких кличів, як оборона свободи слова, преси, зборів, чи американських свобід взагалі. Вони далі скликають віча під різними „демократичними" фірмами, творячи нові фірми, чи перемальовуючи старі, як це їм в даній випадку і в даній місцевості вигідніше. Отже є це та стара метода, на яку ловили в часі війни дуже багато американців, навіть дуже визначних, між іншим і таких, як пані Елінор Рузвелт.

Та настали інші часи, а з ними й інше відношення до комуністів. Одначе большевики не дають за програну і пробують своє давнє діло продовжувати. Надиво, коли читати американську пресу, що й далі є такі коментатори, що постійно обороняють комуністів, стоячи на становищі, що вони не обороняють комуністів, а тільки „свободу". До таких „демократів-лібералів" належить, наприклад, відомий д-р Френк Кінґдон, якого чути часто теж і по радіо.

Ми є такої думки, що як довго комуністична партія є в Америці легальною, то, річ ясна, комуністи мають право теж і на свої збіговища, навіть і тоді, коли є загальне переконання, що вони є підривним елементом, який є льояльний Москві, а не Вашинґтонові. Розбивати комуністичні віча палками, чи як там, чи їх не дозволяти, коли комуністичну партію законно визнається, не є по американськи. На боротьбу з комуністами є інші способи, добрі й законні. Але теж годі добачувати „фашизм" у цьому, як обурені люди розбивають комуністичні зібрання, чи не дають на них дозволу. Одначе Кінґдон та йому подібні добачують у цьому фашизм. Та можна б і з тим погодитись, якби такий самий фашизм добачував Кінґдон теж і тоді, коли большевики допускались хуліґанських діл, розбивали іншим віча та накликали владу, щоб не давала на них дозволу.

Теж можна б інакше розуміти його ревну оборону акторів в Голивуді, яких звязують з комуністами та які відмовились відповідати на певні запити конгресового Комітету Не-Американських Діянь, колиб Кінґдон та йому подібні були протестували, коли цей самий Комітет запитував в часі війни інших. Бо виходить на таке, що „свобода" не є нарушена, як допити є звязані з фашизмом і націзмом, але зате цілком інакше, коли допитують про звязок з комунізмом.

У тому і заковика. Як можна таким „ліберальним" людям довіряти, що їм іде дійсно про свободу, коли вони не мають охоти чи відваги боротись з комуністичною язвою в такий самий спосіб, як з фашистською чи націстською? Приглядаючись їхній роботі муситься прийти до переконання, що коли вони не є комуністами, як вони заявляють, то у всякому випадку є такими, що їм потурають, а тим самим потурають і кремлівському тоталітаризмові, який американські комуністи обороняють.

Один фронт пляново́ї праці

Українське народне життя в Америці завжди відчувало великий брак сил до праці, не тільки таких, що хотіли б працювати, але в першу чергу тих, що вміли б працювати, творити, організувати. Та навіть у тих обставинах можна було куди більше зробити, коли б не розбивання ще й тих слабких сил, що були, коли б не гуртківство, що могло вдоволяти чиїсь амбіції, але не було на ділі ніяким позитивним вкладом у наше життя в Америці, ні ніякою справжньою допомогою українському народові в Европі.

Тепер ми стоїмо в Америці перед свого роду новою епохою, бо є надія, що може прибути сюди кількадесять тисяч нового українського елементу та ще такого, який має кваліфікації на це, щоб це наше життя збагатити і посилити, а в першу чергу скріпити акцію допомоги українському народові в Европі.

У такий час треба нам усім добре застановлятись, як далі вести нашу працю, оминаючи того всього, що в минулому таку працю ослабляло, розбивало, а то й нищило. Нові українські імігранти, що щойно сюди прибувають, добре не знають тих наших слабких місць і тому в найкращій вірі можуть іти за кличами, які звучать гарно, але у своїй суті демагогічні, чи за гуртками, які голосять, що служать тільки високій ідеї, а на ділі є залишками старої отаманщини, яка не давала американським українцям сконсолідувати усі свої сили для здійснювання справжніх ідеалів.

Перед усіми нами — ціле море старої, ще не докінченої праці, а теж нової. До цеї праці мусять тепер станути разом з нами теж і нові сили — нова українська іміграція. Нові наші зусилля будуть тим успішніші, чим більшу силу буде представляти собою американська громада українського роду. Сила теперішньої українсько-американської громадськости не є вистачальна навіть на сповнення цих давніх обовязків, які намічені в плянах Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету чи Українського Конгресового Комітету в Америці. Та треба думати і про таку українсько-американську роботу, яку виконує, наприклад, У. Н. Союз своїми книжками про Україну. Отже так є, що ці організації, які вже ведуть конечну працю, щоб її далі виконувати, мусять зрости в силу, чисельно й якостево. Коли ж між громадянством буде дальше покутувати дух гуртківства, отаманства чи ходження осібняком, то тут не лише будуть змарновані зусилля на непотрібне помножування тої самої праці, але це ще доведе до знеохочення людей, які ведуть працю на засадах організованости.

Допомогову ділянку праці вела українська збірнота в Америці від перших днів свого народнього життя. Водночас ішла з такою роботою від самих початків іміграції — та ще й тепер—праця для закріплення свого стану й збільшення осягів для добра самої американської громади українського походження. Чим більший цей стан, чим сильніші ці осяги, тим більша наша сила в допомозі рідному краєві. Це самозрозуміле і над цим нема потреби багато застановлятися. Треба радше призадуматися над способами і засобами, як посилити змагання до нових осягів. Це питання не одного дня й не одного року, а питання звязане з самим існуванням окремої американської збірноти українського роду.

Одначе під теперішню пору назріває до недавна ще непередбачена справа, яка може стати наглою. Це є розселення свіжих імігрантів і допомога в їхнім приноровленні до тутешніх відносин. Це таке велетенське завдання, яке може перерости сили оцих наших громадян, що вже здавна осіли або народилися в Америці.

А при тім все треба мати на увазі розбудову давнього і побудову нового громадянського, культурного і мистецького життя в різних ділянках. Економічні справи, занедбані довгими роками, мусять прийти на денний порядок, бо без них не можливо уявити собі збільшення сили нашої громади.

Оці справи наведені прикладно на те, щоб спонукати увесь американський загал українського роду до поважної застанови над цим, чи є яка ціль творити свіжі організації з тотожними цілями, а головно такі, які ставлять собі в першу чергу за завдання допомогу українському народові й українській землі в Европі.

Сама велитенська кількість і якість такої праці мусить привести всякого відповідального громадянина до зрозуміння, що треба нам поставити і постійно пропагувати засаду одного фронту праці для добра України і українського народу в Европі. Не переліцитовуймо себе патріотичними закликами, а тільки запалом до праці. Один український патріотичний фронт праці повинен найти зріле зрозуміння серед українського громадянства і повинен спонукати кожного громадянина приноровити себе до цього та добровільно віддати свої услуги всенароднім організаціям. За прийняттям засади одного фронту мусить піти засада одноцільности в гуманітарній праці та в допомозі визвольним змаганням українського народу. Це потрібне на те, щоб можна не лише використати кожну людину до праці, але теж і на те, щоб заставити її виконати таку працю, до якої вона придатна. Часи тепер такі, що особисті амбіції повинні найти своє заспокоєння в кількості й якості потрібної праці без огляду на це, чи людина стоїть на провіднім, чи на підряднім становищі. Теж треба памятати, що праця на місцях є так само важлива, як праця в централі.

Відповідальні одиниці повинні стати теж і в тій справі прикладом для „менших" своїх братів. Коли так станеться, то всі ми разом зможемо хоч частинно виконати це, що накладає на нас цей історичний, важливий момент.

Микола Чубатий.

Наукова офензива москалів

В міру того, як міжнародне положення загострюється та можливість конфлікту з большевиками стає вже не так дуже незвичайною річю, заметушилися червоні та білі росіяни, щоби ратувати цілість родіни. Вони добре знають, що евентуальне знищення большевизму в Росії видвигне справу перебудови сходу Европи. Народи, поневолені Росією, висувають радикальний плян перебудови східної Европи та північної Азії, а саме розпарцельовання Росії на природні національні одиниці. Означало б це кінець російської імперії, себто московського царства, що його основником став колись великий московський князь, перший цар Іван Лютий в другій половині 16-го століття.

На противнім бігуні стоять всі групи російської еміграції, що хотіли б повороту едино неділимої Росії. Навіть формальний поділ Советів на національні республики їх денервує, дарма, що вони без реального державного змісту. Вони й таке розчленування Росії вважають мало не за зраду російської родіни.

Існує теж нечисленна група російських соціяльних демократів, які може б погодилися на якийсь федеративний лад побольшевицької Росії, одначе тільки з провідним становищем російського народу. Вони так само рішучо та без всяких застережень відкидають думку не тільки самостійности України, але й такий федеративний лад, який настановив би собі сам український народ.

Одним словом, серед російської політичної думки немає нині ані одної групи, яка стояла б на становищі права самоозначення народів російської держави. Думаючи тільки про ратування цілости Росії немає нині поміж російськими партіями ані одної групи, яка бажала б піти на стрічу справедливим домаганням поневолених народів. Це все ставить поневолені народи Росії в один табор проти другого одноцілого табору росіян, від комуніста Молотова до скрайного націоналіста монархіста, непримирного ворога большевиків.

Одначе росіяни розуміють дуже добре, що нині їх становище вже не таке сильне як бувало по першій світовій війні, та що нині ледви найшлася б яка держава на світі, яка хотіла б дати якомусь новому всеросійському авантурникови таку піддержку, яку по першій світовій війні мали генерали Денікін чи Вранґель. Тому вони розгорнули тепер шалену пропаганду, передовсім на науковім полі, вияснюючи світові, зокрема англосаському, що Україна політично це одно з Росією.

Одні представляють українців як звичайну частину росіян, другі вже не перечать існуванню українського народу, але представляють його як чисто етнічну групу без права стати господарем на рідній землі.

Росіяни ведуть в цім напрямі пропаганду в пресі, ведуть її у різних англосаських політичних установах, але в останнім році звернули передовсім увагу на науку та дали англосаському світові цілу повінь праць, якими посередно доказується, що український нарід це нічо інше супроти Росії як валійці чи скоти супроти Англії, а тим самим без права на власну та самостійну державу.

Звернення уваги російської пропаганди на ділянку науки, передовсім на ділянку всіх історичних наук, свідчить найкраще який спосіб пропаганди вони вважають найбільше доцільним. На це треба би теж звернути увагу українським дискутантам на тему пропаганди справи визволення українського народу. Дехто думає, що криклива часописна пропаганда трапляє там, де хотілося б трапити найскорше та найуспішніше. На ділі так не є.

Крикливу часописну пропаганду, яка представляє кожну справу з точки погляду нинішнього дня, кожна серіозна людина вважає за тенденційну аґітку та не має до неї довіря і тому її не читає. Натомість наукова пропаганда, себто писання серіозних наукових творів, взбуджує довіря читача до там переповіджених думок та заставляє його призадуматись над прочитаним. Сама наукова форма розбиває сумніви, що там можуть бути наведені факти неправдиві або надто сторонничо представлені.

В той спосіб шляхом наукових публікацій в останнім році широким шляхом розлилася російська пропаганда, яка голосить одну думку — нинішна Росія це природний продукт тисячлітної історії Східної Европи, тому повинен бути збережений. Нинішня Росія має свій початок в Києві над Дніпром та цілих 400 літ історії старого українського народу, відомої під назвою Руси, це в творах російських вчених історія Росії. Відкрито та ясно мало хто з нових авторів перечить існування українського народу, але тільки теоретично. Практично ж і вони самостійність української нації перечать, бо в противному випадку годі б вияснити світовій науці, чому то стара історія України має бути частиною історії Росії. Цю повну нельоґічність всі російські автори промовчують в переконанню, що англьосаський читач не доглупається сам до такого основного питання, як історія Росії може зачинатися в Україні.

Наукові твори російських авторів звичайно тепер мало займаються середновічною історією, себто московською державою. Це тема тепер для них небажана, бо кожна картина історії Московії виясняє як на долоні, що Україна то не Московія, а Московія то не Україна. Так само нові твори російських авторів не запускаються в найновійшу історію України. Визвольну боротьбу українського народу промовчують, а натомість усі важкі гармати звертають передовсім на найстаршу історію Україні, на київську Русь.

Продовж останнього року появилося кільканадцять творів та поодиноких монографій на тему історії київської Руси. Нові твори на цю тему походять і від большевиків і від білих росіян. Займаються вони політичною історією старої Руси, її культурною історією, історією господарського життя, історією права, мистецтва та тощо.

У всіх тих творах писаних прямо по англійськи або переложених на англійську мову, постійно зручно жонґлюється англійським словом "RUSSIA", яке мало б означати і новочасне слово „Росія" і старе слово „Русь". Відомо, що стара назва „Русь" та новочасна назва „Росія" це два окремі поняття. Перше означає Україну (деколи ще й Білорусь разом з Україною) друге Московію. Цар Петро I, запроваджуючи для своєї Московії назву Росія за порадою своїх німецьких вчених дорадників, дійсно видумав діявольський спосіб баламучення світа. Ним мало не всі нинішні російські вчені, білі вони чи червоні, дуже ревно покористовуються.

Ці нові твори виглядають на строго наукові, а на ділі, з малими виїмками, є вони імперіялістичною пропагандою. З великою силою переконання вказується там на демократичні установи старої України, на гуманність та пошанування права у старій Руси, на її звязки зі заходом. Всі ті прикмети українського народу від найдавніших часів приписується москалям, посередно переконуючи світ, що побольшевицьку Росію треба для світового мира лишити, бо ця держава є в силі завести в себе і демократичний лад і пошанування

(Докінчення на 3 стор.).

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

11)

— І справді, — сказав він. — Мені іноді така глупота приходить у голову, що потім їйбогу, соромно за самого себе. От, наприклад, здається мені іноді, що Богоматір кореґує в мені, так би мовити, людину. Ближній, мовляв, не тільки Іван Іванович, але й я сам. Отже ненависть я мушу переносити й на себе. Коли мене покоряє Іван Іванович, це значить наступив момент, коли я мушу ненавидіти Дмитрія Карамазова, цебто себе.

— Що ти мусиш сам себе ненавидіти, коли тебе покоряє Іван Іванович, — це так. Але щодо корекги, то вона й справді глупота й звичайний собі бред.

— А то навіть, — продовжував він говорити, — здається іноді, що сама ненависть мусить носити в собі Богоматір.

— Оце ще більший абсудр, бо ненависть і Богомати є два зовсім протилежні бігуни.

— Так і я полемізую з собою. Але й цей удар я відпаровую: мовляв, справжня ненависть — це є прекрасна людська усмішка.

— Це вже софістика для шарлатанів і боягузів. Богомати не може не стояти на дорозі до справжньої ненависти і, значить, до мужнього вчинку.

— Цілком справедливо! — погодився Карамазов. — Але мені от здається, що Богомати не може стояти на дорозі і що тільки відсутність її робить ненависть недоноском.

— Яким же це чином?

— А таким чином, що супутником справжньої ненависти є завжди радісні й до того молитовні перебої серця, ніби зустрічаєш світле Христове воскресіння.

Аґлая ще ближче підійшла до кручі.

— Я гадаю, — сказала вона, що тут справа багато простіша. Не Богоматір тебе турбує, а звичайна невпевненість. Під радісні перебої серця брозстрілюють, скажемо, тоді, коли жадного сумніву не залишилось.

— Хто його знає, — надтріснутим голосом сказав Карамазов. — Можливо й я помиляюсь.

Він раптом відчув, як ним запановує якась страшна туга. Він уже не бачить перед собою ні Аґлаї, ні Дніпра, ні прекрасної південної ночі. Він уже забув, як він високо ставить себе за відвагу й волю, і відчуває себе зараз страшенно нікчемною людиною. Він навіть хоче, щоб хтось плював йому в обличчя — і плював довго, настирливо й образливо.

Аґлая очевидно, уважно стежила за своїм супутником і тому поспішила йому на допомогу.

— Ти, друже, безперечно помиляєшся, — сказала вона. — Ти глибоко помиляєшся.

— Ти говориш про Богоматір?

— Я говорю про тебе. Ти помиляєшся... Ти помиляєшся, коли думаєш, що тебе довго буде тривожити невпевненість. Це — коротке, тимчасове явище й воно скоро зникне.

Вона підвелась, знову сіла на траву і його примусила сісти біля неї.

— Так то мій хлопчику! Хто хоче бути вольовою людиною, той не може не побороти в собі невпевнености, — сказала вона й положила свою руку на його голову.

Вже стояла глибока південна ніч. На Славуті кожної хвилини прокидались якісь неясні звуки. Десь ревів пароплав, і далеко на півдні пливли його привабливі вогні. Раз-у-раз фаркали й падали аероліти і тривожили очі загадковим світлом свого яскраво-срібного горіння.

— Так, — раптом промовив Дмитрій. — Хто хоче бути вольовою людиною, той не може не побороти в собі невпевнености. І ти правду говориш, що я вже її поборов. Я не можу не побороти, бо майбутнє за моєю молодою нацією і за моєю молодою клясою.

Він взяв її руку і міцно стиснув. Жива людина знову прокидалась у нім, і він ще раз перетворився. Він навіть не помітив, як Аґлая іронічно посміхнулась, коли він майбутнє своєї нації звязував з „якоюсь там" клясою.

— Я іноді буквально задихаюсь від щастя, — говорив він далі, скидаючи з кручі камінці й зовсім не помічаючи, що його розмові бракує елементарної послідовности. — Темні сторони нашої дійсности тоді зовсім зникають із моїх очей, і я починаю рости і виростаю у велетня. Бо й справді: в суспільстві не може бути такої ситуації, коли неможлива боротьба. Коли ж це так, то... як усе таки весело жити „на етом свете, господа"... Ти не можеш і уявити, як я полюбив це заялозене слово — проґрес. Проґрес — це ж по суті якор спасіння. Це ж вихід із того становища, що в нього зайшла революція.

— Але ти говориш зовсім, як учень першої групи, — сказала Аґлая.

— Цілком справедливо! — гаряче підхопив Дмитрій. — Я і есть учень першої групи й маю мужність визнати це. Така вже логіка подій: хто хоче жити в наші дні, той обовязково мусить починати з абетки...

— І витягувати з архіву старі ґасла?

(Дальше буде).

ВІДОЗВА
Українського Конгресового Комітету в Америці

З нагоди Української Пан-Американської Конференції, яка почнеться в Ню Йорку в дні 18-го листопада та в якій візьмуть участь представники зорганізованого українського громадянства Аргентини, Уругваю і Парагваю, Бразилії, Канади і Злучених Держав Америки, відбудеться в суботу, дня 22. листопада, в годині 7:30 ввечорі, в залі Купер Юніон при 4-ій Евеню і 8-ій Вулиці

МАНІФЕСТАЦІЯ
В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА В ДОПОМОГУ ЙОГО ВИЗВОЛЬНИМ ЗМАГАННЯМ.

Під час Маніфестації виступлять з промовами приявні на Українській Пан-Американській Конференції представники українського громадянства з поодиноких американських країн, як теж, можливо, представники української еміграції в Европі та визначні американці. Ціллю Маніфестації буде піддержати очолювані Злученими Державами мирові зусилля американських країн через активну оборону прав українського народу на вільне, державне життя та в допомогу поневоленому українському народові в його визвольних змаганнях. Бо без вільної, від нікого незалежної і демократичної Соборної Української Держави не може бути тривкого миру в світі.

Українці й Українки: Вже два роки пройшло від закінчення страшної военної завірюхи, яку в 1939 році викликала змова націстсько-большевицьких ворогів людства, а над світом знову зависла загроза нової, ще страшнішої світової війни. Бо спільник Гітлера і співвиновник другої світової війни, тоталітарний Советський Союз, що припадком в половині війни опинився в таборі демократичних переможців, рятуючи цим свою шкіру від заслуженої кари за змову з Гітлером проти миру і за злочини проти людства, не дозволяє здійснити цих демократичних ідеалів свободи і миру, за які велася війна, та за які гинули наші сини і брати в рядах славної Американської Армії на всіх побоевищах світу. В боротьбі за ці самі ідеали зложив найбільші жертви многострадальний український нарід.

Українці й Українки! Наша нова батьківщина — Злучені Держави Америки, на чолі всіх свободолюбних країн докладає всіх зусиль, щоби заощадити людству знищень і руйнацій нової світової війни, яку знову хотіла б запалити в світі кривава диктатура Кремля, щоб в той спосіб здійснити свої імперіялістичні цілі та запанувати над світом. Нашим святим обовязком є піддержати наш уряд в цих зусиллях!

Країна наших батьків — Україна переживає сьогодні в большевицькій неволі найгрізніше лихоліття за весь час своєї історії. Вона, що сплюндрована і знищена вже попередніми окупантами, понесла найбільші втрати та найбільшими жертвами окупила перемогу над націстами, сьогодні є жертвою найжахливішого московсько-большевицького терору і знущання. Україна палає у вогні боротьби за визволення, що її веде весь український нарід зі своєю героїчною Українською Повстанською Армією на чолі. Україна заливається кровю своїх дітей, які не бажають покоритися червоному московському сатрапові. В імя американських ідеалів свободи і демократії нашим обовязком є допомогти цим нашим братам в їх визвольній боротьбі проти єдиного ще большевицького ворога людства, зокрема свободолюбних Америки і України.

Сотні тисяч наших рідних братів і сестер, позбавлені всіляких людських прав, ще досі скитаються безпомічні в Европі, бо лютий ворог прогнав їх з Рідної Землі. Нашим святим обовязком є допомогти їм!

Наша Маніфестація в Ню Йорку, де ще досі дозволяється кремлівським слугам і московським квізлінґам надуживати імені поневоленої України в Організації Обеднаних Націй, має дати доказ нашої солідарности з мирними зусиллями американського уряду та з визвольними змаганнями українського народу і піддержати їх проти одного спільного большевицького ворога людства. До участи в цій Маніфестації взивається все українське громадянство міста Ню Йорку і околиць.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ.

Наукова офензива москалів

(Докінчення зі стор. 2-гої)

людини та може жити близьким дружним добро-сусідським життям зі західними демократичними державами. Все це було колись у „Росії", вони кажуть від тисячі літ.

Нові твори російських авторів славлять культуру київської Руси, лицарськість старих русинів та їх детермінацію боротися з варварством з Азії. Всі ці прикмети приписується росіянам, фальшиво пристосовуючи англійські слова Роша і Рошенс до старої Руси та Русичів. Зовсім природно, що така суто українська власність як лицарський епос Слово Про Полк Ігоря стає російським лицарським епосом.

Твори про релігійне життя старої Руси виказують велику толеранцію старої Руси та свободу церкви в свобідній державі, вони пристосовують теж до Росії, яка наділі за час своєї 800-літної історії ніколи се знала ані толеранції, ані демократії, ані пошанування людської гідности, одним словом ані одної із тих прикмет, які російські вчені представляють перед англосаським світом як власність росіян.

Навіть російська царська наука, в засаді заперечуючи саме існування українського народу як окремої нації, виказувала переконливо, що поміж духовістю, культурою, правом, релігійним життям, положенням церкви в державі і тими всіми установами в Московії немає лучности. Нині, навпаки, доказується, що всі ці вартости старої київської Руси находять пряме продовження в Московії аж до наших часів, що очевидно є незгідне з правдою.

Перед нами велика офензива російських вчених на переконання англосаського світу, зокрема на переконання тих людей з поміж англосасів, що рішатимуть про долю советської тюрми народів. В таких обставинах не важко зрозуміти, якими шляхами має йти українська інформація англосаксів та яку великанську ролю для справи визволення України може мати урухомлена наукова видавнича діяльність такої української установи, як Наукове Товариство ім. Шевченка, відповідно пристосована до потреб часу.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ

Саме тепер, коли большевизм святкує „перемогу комунізму в одній країні", українській демократії припадає величезне завдання: здерти маску з большевизму і показати світові його безспірно правдиве обличчя. Те, що большевизм в основі ніколи не був визвольною ідеєю, нікого не визволяв і нікого не визволив, це ясно. Він по духу ідейний російський націоналізм, що зумів поєднатися з комунізмом, щоб при його помочі підбити другі народи і над ними панувати. Ідеї, гасла і кличі, що він їх проголошував служили все як засіб, ніколи, як ціль.

Коли український народ в часі від 5—7, квітня 1917 р. через Національний Конгрес покликав до життя Центральну Раду і в її руки віддав організацію власної демократичної республіки, — то комуністи відразу були проти того. Вони в той час скликали збори робітничих, селянських і салдатських депутатів. Одначе на цих зборах помимо сильної аґітації російських комуністів проти Центральної Ради, збори визнали Центральну Раду одиноким органом народної волі українського народу. Збори навіть вибрали делеґата, щоб він брав участь у праці Центральної Ради.

Коли комуністи побачили, що поборюванням українського рев. руху нічого не вдіють, дня 22. 8. 1917, включили себе в нього, заявляючи: „Ми будемо активно поборювати російський імперіялізм. Доля українського народу мусить рішатися самим українським народом. Кожне нарушення його прав є проявом імперіялізму, проти якого соц. демократична партія — це є большевики — буде воювати до останку". (Диви „1917. р. в Київщині" вид. УССР 1928. р. стор. 50.). Така заява мала приспати чуйність українців. А щоб ще більше здобути собі довіря, дня 8. XI. 1917. видали большевики маніфест до всіх воюючих і невтральних держав, висловлюючи бажання миру без анексій.

Рівночасно з маніфестом у „Інструкціях комуністичним аґітаторам на Україні" Троцький писав:

1. Заклеймити Центральну Раду при помочі преси, мітинґів і агітації.

2. Здискредитувати український парлямент, представників до Всеросійського Конгресу.

3. Коли б українцям пощастило відстояти свої напрямні на Всеросійському Конгресі, тоді треба зорганізувати на Україні загальне повстання.

Але не помогли тайні інструкції. У виборах до Всеросійських Установчих Зборів на Україні большевики програли; У київській губернії одержали комуністи 3%, Волинській 4%, Полтавській 6%, Харківській 11%, Херсонській 11%, Чернігівській 20% голосів.

По такій програній комуністам нічого не лишалося, як реалізувати другу частину тайної інструкції і збройною силою здобувати Україну. Цю справу доручено Антонові Овсієнкові. Його іменовано командантом армії походу на Україну. Армія, як пише про це сам Овсієнко в творі „Звідомлення про громадянську війну", складалася з 60-го сибірського полку, 8-ох скорострільних швадронів, 2-ох панцирних поїздів, 2-ої батерії 132-ої артилерійської дивізії, Брянської Дивізії Червоної Сторожі, 17-го полка, 57-го полка постачання, 19-го полка легкої артилерії з 10-ма гарматами і додаткової батерії 20-ти гармат. Друга армія йшла з Брянська і мала 10,000 піхотинців і кінноти. Овсієнкові мав помагати Криленко, висилаючи кілька дивізій, і Пожерн, даючи дивізію піхоти з легкою і тяжкою артилерією.

Як відбувалися наради Всеросійських Установчих Зборів, Червона Армія вже наближалася до границь України. В пресі і на публичних зборах почалася атака на Центральну Раду.

На день 13. XII. 1917. комуністи визначили загальне повстання проти Центр. Ради в Києві, а на 18. XII. 1917. збори Українських Рад, щоб ратифікувати револьту.

Дня 12. XII. 1917. комуністичний Революційний Комітет у Києві доручив вести повстання Леонідові Пятакову, Пуке і Павеляйтісові. „Пролетарська Правда" того дня заатакувала Центральну Раду, закидаючи їй активну участь у револьті Каледінса на Дону. Ця брехлива писанина „Пролет. Правди" мала бути гаслом ком. революції проти Центральної Ради.

Одначе 13. XII. 1917. Центральна Рада всі комуністичні пляни перекреслила. Українська Дивізія розоружила комуністичні частини в Києві й околиці, а Пятакова арештувала.

Комуністам закинено, що вони не тільки організували револьту, але і вислали військо, що стоїть на границі України.

У відповідь на таку заяву в пресі дня 15. XII. 1917. прибув Зіновєв до Києва і заявив, ще „поголоски будьто би большевики мали намір вислати Червону Армію проти українців є тільки провокацією".

Того самого дня Червона Армія перейшла кордони України і почалися бої. Дня 17. XII. 1917 р. большевики видали Центральній Раді ультимат, щоб вона зрезиґнувала з влади й передала її Українським Советам у Києві. Скликані збори Українських Советів у Києві, що складалися з 2,000 представників, заявилися противниками російських комуністів. Вони одноголосно запротестували проти ультимату і заявили свою льояльність Центральній Раді. За Центральною Радою заявились і нац. меншости. Золотарев, представник жидівської організації „Бунд" тоді сказав: „жидівський пролетаріят разом з українцями буде оборонятисвободу і незалежність України проти рос. большевиків до останньої краплі крови". Російські большевики залишили збори, що їх самі скликали і вийшли.

Пропозицію Укр. Центр. Ради скликати федерацію всіх націй большевики відкинули. Але в той час Франція через ген. Гаваліса і Англія через представника пол. Ваде визнали Українську Нар. Републіку. Налякані цим большевики 20. XII. 1917. вислали Центральній Раді телеграму: „Рада Народніх Комісарів визнає принцип незалежности всіх націй. Нації можуть висказувати свою волю в ньому через своє представництво або свої нац. органи. Відносно української автономії ми заявляємо, що вона повинна бути повною, без жодного вмішування російського уряду. Ми опрокидуємо всяке вмішування в справи українського народу з зовні".

Рівночасно Червона Армія розпочала дальший похід на Україну. Обставиною, яка сприяла походові большевиків було перемиря між большевиками з одного боку і Німеччиною, Австро - Угорщиною, Болгарією і Туреччиною з другого боку, яке підписано 5. XII. 1917. в Бересті,

Спроба зробити ще раз 4. I. 1918 р. повстання в Києві большевиками не вдалося. Його зліквідовано силами Слобідського Коша під проводом С. Петлюри і Українського Вільного Козацтва на чолі з інж. Ковенком.

Дня 12. I. 1918. видали большевики апель до української молоді і нім. військ закінчити війну і боротися за мир. А дня 8-9. II. 1918. р. Червона Армія під проводом Муравйова здобула Київ. Муравйов видав маніфест „На вістрях наших багнетів ми завели на Україні советську владу і денебудь ми спрямували б наш удар, там ми вдержуватимемо владу цими ж таки багнетами".

Дня 3. березня 1918. р. державами Німеччини, Австро-Угорщини й Туреччини був укладений мир з большевиць-

(Докінчення на стор. 4-тій).

КОЛИ ПІДРАХУВАТИ ВСІХ СОЮЗОВИХ УРЯДНИКІВ А ТЕЖ ДЕЛЕГАТІВ МИНУЛОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ, ТО ЇХ ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО БУДЕ 3,000. ПРИБЛИЗНО ТАКОГО ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ ПОТРІБНО НАМ ТЕПЕР, ЩОБ ЗБІЛЬШИТИ СОЮЗ ДО 50,000 ЧЛЕНІВ. ТОМУ САМЕ, ПРИЗНАЧУЮЧИ МІСЯЦІ ЛИСТОПАД І ГРУДЕНЬ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ УРЯДНИКІВ І ДЕЛЕГАТІВ, КЛИЧЕМО: СПОВНІТЬ В ЦИХ ДВОХ МІСЯЦЯХ СВІЙ ОБОВЯЗОК СУПРОТИ У. Н. СОЮЗУ! ЦЕЙ ОБОВЯЗОК ДУЖЕ ЛЕГКИЙ ДО ВИКОНАННЯ; ТРЕБА ТІЛЬКИ, ЩОБ КОЖНИЙ УРЯДНИК І ДЕЛЕГАТ ПРИДБАВ ДО КІНЦЯ РОКУ ПО ОДНОМУ ЧЛЕНОВІ.

АМЕРИКА ЗНОВУ ВІДКИДАЄ ОБВИНУВАЧЕННЯ ЩОДО СКИТАЛЬНИКІВ.

Лейк Соксес, Н. Й., 6. листопадда. — Протягом останніх двох днів представник Злучених Держав Америки в Соціяльному, гіманітарному і культурному комітеті Генеральної Асамблеї О.Д., п-ні Елінор Рузвелт відкинула большевицькі обвинувачення щодо воєнних збігців і переміщених осіб в Европі. Відповідаючи на обвинувачення московського представника від советської України, Степана Димченка, п-ні Рузвелт домагалася доказів на його твердження, мовляв в таборах скитальників в західних зонах Німеччини і Австрії скриваються „воєнні злочинці", „квізлінґи" і „зрадники". „Якщо ви знаєте, що вони є в таборах і на відповідальних постах, доставте докази і не базікайте тільки тут" — говорила п-ні Рузвелт.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 11.

Відділ:	Жертва:
John Molodich, subsriber	$10.00
Молодь У. Н. Союзу з Wilkes-Barre, Pa.	10.00
Михайло Мазуркевич, передпл.	3.00
П. Коблянський	2.00
Іван Лагуняк	2.00
Іван Ламак	2.00
A. Beletsky	2.00
Стефан Головатий	2.00
M. Slivinsky	1.00
1 Василь Курилів	2.00
10 Nicholas Hanas	2.00
20 Йосиф Годяк	2.00
28 Михайло Хомка	1.50
38 Semko Nickolos	2.00
39 Іван Фрайда	2.00
57 Василь Дерлиця	2.00
73 Павло Накопінський	2.00
99 Г. Герман	2.00
133 Т. Каськів	5.00
147 Петро Фартух	2.00
147 Іван Зазворський	2.00
155 Alex Kowalchek	2.00
156 Даниїл Якимець	3.00
156 Ілія Мусял	2.00
159 Микола Корчинський	3.00
169 М. Деренюк	2.00
182 Іван Гришко	2.00
189 Іван Банах	2.00
192 Олекса Ангел	2.00
206 Коцюба Іван	2.00
206 Юрій Самборський	2.00
206 Мойсей Копернюк	2.00
209 Олекса Совчак	2.00
234 Константин Пілат	5.00
234 Василь Кардаш	5.00
236 Шкирпан Тит	2.00
238 Theodore Charchut	2.00
241 Василь Липка	2.00
245 Василь Трух	2.00
245 Павло Ґульґун	2.00
247 Микола Ґец	2.00
253 Стефан Козарт	2.00
266 Михайло Коропіта	2.00
268 Теодор Радинський	3.00
268 Матвій Шанайда	2.00
276 Микола Ярош*)	2.00
288 Брус Михайло	2.00
296 І. Балабан	1.00
301 Gawlichunsky Kat.	2.00
301 Адам Козира	2.00
326 Іван Пашкевич	2.00
336 Семен Дурич	2.00
337 Теодор Чорній	5.00
3361 Матвій і Анна Боднар	5.00
361 Прокопів Петро	2.00
364 Андрій Жук	2.00
367 Василь Хомин	2.00
368 Михайло Пророчок	2.00
369 Стефан Дмитрик	5.00
369 Михайло Куба	2.00
374 Ілія Чопик	2.00
390 Олекса Каламін	3.00
400 Микола Цуп	2.00
400 М. Воловецький	2.00
408 Филип Демкович	2.00
434 Марія Кулинич	2.00
441 Д. Стеблинський	2.00
462 Марія і Антін Кухар	4.00
462 Василь Цюняк	3.00
476 Марія Романчук	3.00

* Дав теж минулого року $2, але був пропущений у списі.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Відділ 204 У. Н. Союзу з Ню Йорку, Н. Й., $25; Комітет Злучених Відділів У. Н. Союзу з Філядельфії, Па., $15; Відділ 1. Союза Українок з Ню Йорку, Н. Й., $25, які переслала делегатка на минулий Конгрес Комітету п-ина Стефанія Абрагамовська.

За залізною заслоною

(Як їх подають советські джерела).

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ВИБОРИ ДО МІСЦЕВИХ РАД ДЕПУТАТІВ.

Київ. — 21. грудня відбудуться в УССР вибори до місцевих рад депутатів трудящих. Уже тепер почалася в цілому краю широка пропагандивна пердвиборча кампанія. В терен виїхали тисячі пропагандистів та агітаторів, що у своїх доповідях вихваляють „найдемократичнішу Сталінську конституцію", вказують на блага, які українському народові вчинив великий російський народ та підкреслюють конечність братання між обидвома народами. Як звичайно, взивають теж збільшити на честь виборів — виробництво.

ХЛІБОЗАГОТІВЛЯ НЕДОМАГАЄ.

Київ. — В Чернігові відбулася обласна нарада, в справі хлібоздачі. На нараду прибули теж Хрущов і Каганович. Стверджено, що „хід хлібозаготівлі помітно послабився в наслідок незадовільної роботи партійних — чинників". Багато хліба змарновано та розбазарено. Вирішено прийняти конкретні заходи для ліквідації тих недоліків.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ КОРНІЙЧУКА.

Київ. — Українська советська преса опублікувала відкритий лист голови Спілки письменників УССР Олександра Корнійчука до американських письменників-демократів. — Корнійчук описує свій минулорічний побут у Ню Йорку на словянському конгресі та виливає свої жалі під адресою американського уряду, що на кожному кроці обмежував великий розмах „свободолюбних" советських демократів, які приїхали на конгрес. (Словянський конгрес був подуманий як комуністична демонстрація. — Корнійчук брав у ньому участь як делегат від УССР — прим. Ред.).

І так, уже при самому приїзді советської делегації в Ню Йорк, не могли її повітати американські симпатики східніх демократій, бо управа залізниці не хотіла подати точного часу приїзду поїзду з- советською делегацією. Після приїзду в Ню Йорк мусів Корнійчук заповнити кілька поліційних анкет та дати свій відтиск пальця. Корнійчука обурює, що поліційні приписи передбачають за невиконання цих заряджень кару тюрми. Цього ніяк — пише він — не можна погодити з американською свободою та демократією. (А як це в СССР? — прим. Ред.).

Особливий жаль чує Корнійчук до міністерства справедливости, яке заборонило йому виступати публично перед американськими громадянами. Цього його „демократична душа" ніяк не може зрозуміти. Розжалений, пішов Корнійчук оглянути статую свободи та могилу президента Рузвелта. Але там не знайшов він спокою. В музеї побіч могили Рузвелта збережено усі світлини з життя великого президента, але не знайдеш там світлини Рузвелта зі Сталіном. Зате є спільна світлина Рузвелта з Чорчілем. І то неодна...

ЩЕ ОДИН ЛИСТ ДО СТАЛІНА.

Київ. — Селяни та колгоспники Станіславівської области повідомили листом Сталіна та Кагановіча, що вони виповнили до 25. вересня плян хлібоздачі на 100.1%. Далі повідомляється в листі, що „сотки селян — одноосібняків заявили після здачі контингенту бажання вступити в колгоспи, бо уважають їх за єдиний шлях піднесення сільського господарства та забезпечення собі радісного життя. (Мабуть після здачі контингенту не було вже у них іншої ради! — прим. Ред.).

ПІВ МІЛЬЙОНА РОКІВ ТОМУ ЖИЛИ НА УКРАЇНІ ЛЮДИ?

Київ. — Археологічні досліди на Подністров'ї в околиці Хотина та Камянця виказали сліди поселення палеолітичної людини, що жила приблизно пів мільйона років тому. Знайдено там також багато памяток трипільської культури — (2,000—3,000 років до Христа): глиняні статуетки, кремяні ножі, голки, камяну посуду тощо. Експонати передано до музею в Чернівцях.

МІЛЬЙОН КАРБОВАНЦІВ НА ВІДБУДОВУ БУДИНКУ ПУШКИНА.

Київ. — Уряд УССР призначив понад 1 мільйон карбованців на відбудову будинку в Полтаві, в якому жив колись поет Пушкін. (Як бачимо, на плекання слідів „братньої російської культури в Україні" не шкодується грошей! — прим. Ред.).

БОРОТЬБА З КУРКУЛЯМИ НА ВОЛИНІ.

Київ. — Волинський кореспондент газети „Радянський селянин" пише: „По селах Волині йде ще боротьба з куркулями та українськими націоналістами. Виконати плян хлібоздачі державі — це значить — виграти боротьбу".

ВИСОКА ІДЕЙНА САМОСВІДОМІТЬ КОЛГОСПНИХ... КОРОВ.

Київ. — Колгоспні доярки-стахановки, що донедавна надоювали по 1,200 літрів молока, надоюють тепер по — 1,900 літрів та зобовязуються на будуче надоїти 4,000 літрів молока річно.

Доглядачки худоби зобовязуються дбати про те, щоб конематки приводили на світ більше лошат, бо в УССР вичувається великий брак коней...

З НАГОДИ 8-ЛІТТЯ ВИЗВОЛЕННЯ ЛЬВОВА.

Київ. — Понад 100,000 пудів хліба понад плян здали селяни Львівщини з нагоди 8-ліття визволення Львова советськими військами в осени 1939 р.

Селяни Тернопільської области здали тільки за 10 днів 289,200 пудів збіжжя понад плян.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ

(Докінчення з 3-тої сторони)

кою Росією, на підставі якого зобовязалася Росія негайно заключити мир з Українською Народньою Республікою.

Та не довго судилось проіснувати Українській Народній Республиці в мирних умовинах. Прийшла окупація німців, розвязання Центральної Ради, уряду Скоропадського, а вкінці і 7. XI. 1918 р. комуністична партія створила Раду Українського Фронту, що загально називалася „Група напрямку Курськ". В склад її входили Овсієнко, Сталін і Затонський. В Курську Сталін створив „Тимчасовий робітничо-селянський уряд України" на чолі з П'ятаковим.

Про ніякі переговори большевики не хотіли говорити. Вони висилали на Україну свої війська, що мали українські назви, Таращанська дивізія, полк ім. Богуна і т. п. і тим способом замилювали очі, що це українська армія.

Під натиском Червоної Армії Директорія опустила Київ, а на її місці засіли комуністи. В березні 1919. р. в Києві комуністи скликали збори, які уложили „Конституцію Укр. Соц. Республіки". Головою уряду назначено румунського вигнанця Раковського. До нового уряду наше населення поставилося вороже. Від 1. 4. — 20. 4. 1919. р. на Україні було понад 200 селянських повстань. Троцький тоді видав комуністичним агітаторам інструкції такого змісту: 1) Здержати запроваджування комуністичної системи серед селян аж до хвилі закріплення нашої влади. 2) Розяснити населенню, що комуністичний лад в Росії ще не запроваджений. 3) Говорити і переконувати, що Україна є незалежною, але в союзі з советським урядом. 4) Розсівати вістки, що С. Петлюра намагається запродати Україну буржуазним капіталістам. 5) Про цих, що ми розоружуємо, треба подавати, що це куркулі і буржуї та приклонники Денікіна. 6) Доки Денікін не розбитий, поширювати вістки, що Сов. Уряд у союзі з Петлюрою. 7) Вину за грабежі, плюндрування і інші подібні злочини, що їх робила Червона Армія, треба звалювати на приклонників Петлюри і повстанців, що вступили в ряди Червоної Армії. (Диви „Інстр. Троцького комуніст. агітаторам на Україні.")

Коли Директорія з браку амуніції відступила до Галичини, большевицький уряд на Україні 18. 5. 1919. р. проклямував союз з Росією. Дня 1. 7. 1919. р. проголошено унію України, Білорусі, Литви, Лотви і Естонії з Росією.

В цей спосіб проти волі народів і всупереч „маніфесту до воюючих і невтральних держав світу" з 18. XI. 1917. р. Росія анектувала Україну і другі краї.

Україна ще борсалася, багряніла кровю, але в наслідок внутрішнього положення, вона знеможена заховала рештки сил у підпілля. По тім ще довгим шляхом обману вели большевики Україну і другі народи, аж доки не забрали все, що можна було забрати. В 1925. р. на зїзді Український Советів під натиском Росії проголошено, що Україна зрікається незалежности. Більшої наруги над українською нацією, яка „добровільно зрікається незалежности" не міг ніхто зробити. За потоптання прав людини, за відібрання свободи, за наругу над самостійністю, український нарід в краю зриває маску з большевизму збройною боротьбою, а у світі друкованими словом.

Надання советській Україні на зовні форми самостійности по другій світовій війні, це ще один глум Сталіна над закордонною політикою українців. Ніякого ж самостійного голосу на міжнародньому форумі Україна не має. В її імені говорить Росія, Сталін, партія — хто там хоче — тільки не Україна. Україна в шахтах, колгоспах, на Сибірі, в тюрмі, в лісах, на еміграці. — (За „На Чужині").

В. Коваленко.

Подяка

Отсим складаємо подяку всім, що брали участь у похороні нашого сина

КАРОЛЯ БІТЦКО

котрий зістав забитий при Американськім Війську 1943 року, а якого похорон відбувся 25 жовтня 1947. Щира подяка всім, що жертвували на Службу Божу, прислали цьвіти, дали свої авта, Українському Товариству Ветеранів повст 227, та о. Бахталовському.

БАТЬКО, МАТИ, БРАТТЯ І СЕСТРИ.

10 РЕКОРДІВ $5.00

РОЗПРОДАЖА РІЗНИХ 10-ЦАЛЕВИХ РЕКОРДІВ. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! БО БІЛЬШЕ ТОГО НЕ БУДЕ!

15584 — Чорні очі і Родина. — Грає Пасайська Орхестра.
27240 — Зо Степів. Максим козак Залізняк. — Грає Бандурист.
27163 — Люлька-файка. Щаслива. — Комік С. Жуковський.
27114 — Синочок і Образований. Комічні сцени. — С. Жуковський.
15582 — Ох, не люби двох. Пікнік — Сцена. — Барчан-Давиденко.
15552 — Який чорт мені надав. Тай орав мужик. — А. Рогальський.
21004 — Мілійонерчик (дві сторони). — Іван Мазниця і Ко.
15101 — Верховино, світку ти наш. Ой у лузі. — Співає Квартет.
15549 — Бачить Бог, бачить Творець. Сива зазуленька. — Квартет.
20208 — Служба Святійшому Серцю Ісуса. Ч. 1—2. — Угор. Хор.
20209 — Служба Святішому Серцю Ісуса. Ч. 3—4. — Угор. Хор.
27148 — Посмітюха-тропак. Танець на селі. — Орк. Росади.
27033 — Народний козак і Добрий вечір. — Укр. Оркестра.
15588 — Коломийки — Галичанка і Румунка. — Оркестра Корнієнко.
15578 — Наша коломийка. Січовий козак. — Орк. Сербинського.
15557 — Швидче-полька. Ой я козак-коломийка. — Орк. Замуленко.
27188 — Жінка. Бувай здорова — сцени. — Жуковський-Красновська.
27174 — Зводини і Толока — комічні сцени. — Жуковський-Красновська
27130 — Така її доля. Карі очі. — Співає тенор Д. Медовий.
15556 — Дуб на дуба похилився. Шкільне кохання. — Співає дует.
15575 — Невдача Панчихи — комічні сцени. — Савіцький-Оленин.
15594 — Гоп мої гречаники і Полька. — Оркестра Корнієнко.
15587 — Тичинська коломийка і Бандура. — Спів і оркестра.
15553 — Дівчина моя люба — коломийка і Козак. — Орк. Замуленко.
20188 — Лемківські вечірки. Ч. 1—2. — Співає Лем. Гр. Шкімби.
27184 — Лобода і Пристріт — комічне. — Спів. Жуковський-Красновська
15573 — Циган на толоці. Не хочу бути чоловіком. — Сп. Савіцький.
15555 — Ой на горі чорна хмара. Сміло, брати, не теряйте. — Хор.
15104 — Галицьке весілля—Вінкоплетини, Ч. 1—2. — Співає квартет.
15106 — Галицьке Весілля—Вінкоплетини, Ч. 3—4. — Співає квартет.
15558 — Ой піду в лободу. Галичанка. — Барчанівна-Давиденко.
24168 — Моя мила з ягодів—Чардаші. — Грає Словак Оркестра.
24127 — Найліпші кошицькі чардаші. — Грає Циганська Оркестра.
24020 — Тиха ніч, свята ніч. Красне деревце. — Орган-дзвінки.
24148 — Млинарські словацькі чардаші. — Грає Парубоцька Оркестра.
24087 — Так ми мила відказала. Шаришські танці в корчмі. — Орк.
15092 — Дармо мене мамцю. І по цей бік гора. — Лемко-квартет.
15546 — Кохання щастя. Дві жінки. — Співають Стеценко-Давиденко.
15604 — Ой на горі женці жнуть. Розвивайся старий дубе. — Хор.
15576 — Як два серця ся кохають. Вечерний дзвін. — Співає дует.
27077 — Сійся-родися. Ой москалю-москаленьку. — Комік Жуковський.
27092 — Родимий краю. Ой неспиться, нележиться. — Сп. Жуковський.
20235 — Вже журавлі відлетіли. Заграйте нам. — Угорський хор.
15579 — Тете-а-тете—полька. Шантеклер—вальц. — Корнієнко орк.
15589 — Камінецька коломийка. Баламути—танець. — Спів-оркестра.
27167 — Великодні крашанки і Гагілки. — Красновська-Жуковський.
11456 — Округлий Штаєр. З наших сторін — Райнл. — Грає Тріо.
11455 — Квітка-полька. Куявський. — Грає оркестра Сосновського.
11427 — Поїхав на полювання-вальц. Райнлендер. — Грає гармонія.
11388 — Лучистий Райнл. Вербина-вальц. — Оркестра Гармоністів.
11424 — Матвійова полька. Віват Райнлендер. — Грає оркестра.
80310 — Чорна безодня. Гроші—комічне. — Сарматов-Канавська.
80375 — Продивус. Черевички. Несенітниця. — Комічний дует.
15559 — Зашуміла ліщинонька. Чижик маленький. — Муж. квартет.
15577 — А хто біди не знає. Несе мужик свячене. — Савіцький, тенор.
15606 — Ой ходив я до Марусі, влюбився в Горпину. — Сарматів.
27027 — Гей там на горі Січ іде. Верховино. — Співає Зазуляк.
27059 — Яка в неї велика память. Коза Дереза. — Бар. Жуковський.
27134 — Любов-та-любов. Випийте, добрий штоф. — Е. Жуковський.
27158 — Було тай нема. Наш Хаїм щоб здоров. — Комік Жуковський.
20207 — Циганське весілля, Ч. 1—2. — Група Шкімби, спів-оркестра.
20212 — Циганське весілля, Ч. 3—4. — Група Шкімби, спів-орхестра.
15590 — Народна шумка. Українські порпурі. — Оркестра Корнієнко.
15098 — На відпуст до Почаєва. — Співає Лемківський Квартет.
15581 — Великодні гагілки, Ч. 1—2. — Співає хор Боян.
15591 — Танці з народних пісень. — Грає оркестра Корнієнко.
59079 — Там в горах Карпатах. Родимий краю. — Лемк. квартет.
15554 — В краю та в Америці. Любов, любов. — Співає Давиденко.
15565 — Колись, дівчино мила. Чи є в світі краща зірка. — Спів.
15585 — Лугом іду, коня веду. По дорозі жук. — Барчан-Давиденко.
27031 — Ой під вишнею. Ти гуляєш ту ніч. — Козацьке тріо.
27048 — В хаті свекрухи. Ой ти Ковалівна. — Баритон Жуковський.
27125 — Де Дніпро наш котить хвилі. Верховино. — Співає хор.
27183 — Презент з Европи. Пан фрайтар. — Співає комік Жуковський.
27152 — Аллилуя, я бом. Стація Зімна Вода. — Комік Жуковський.
15551 — На риночку—полька. Оксана—коломийка. Своб. оркестра.
15569 — Наша коломийка. Сміх річ приємна. — Спів-оркестра.
15586 — Шумка київська. Шумка веснянка. — Оркестра Корнієнко.

Виберіть 10 рекордів, кожна інша, пришліть разом їх числа і означену суму $5.00 на нижче поданий адрес і рекорди зараз вишлемо і пересилку оплатимо, коли замовляючий є не дальше як до Пітсбурга.

Додаткова пересилка: — В Центральні Стейти на захід від Пітсбурга присилайте додатково 25 центів. — В Каліфорнію 50 центів. — В Канаду 75 центів.

GALICIAN BAZAR
103 AVENUE A NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1725. Лови на ловця.

Запах нуми, що вийшла на лови, насунув Тарзанові думку. Обережно він вирвав відокремлену, одначе сильну винну вужілку.

Він остеріг Кімбу, щоб він сидів схований, а самий зробив петлю з винної лози і тихонько пігнав горішними галузями.

...і почав крадьки підходити до льва, що вийшов на лови.

Крадьки теж підійшла львиця до своєї непідозріваючої добичі.